

Het broedseizoen voorbij

Wanneer veel vogels in de rui komen, is dit een goed moment om kritisch naar voeding, huisvesting en klimaat in de volière te kijken. Juist buiten het broedseizoen wordt de basis gelegd voor sterke, gezonde vogels in het voorjaar. Met een paar gerichte aanpassingen in voer, beschutting en inrichting kunnen sierfazanten vaak zichtbaar beter door de rui en warme perioden heen komen.

Hieronder vindt u drie praktische thema's waar iedere liefhebber direct mee aan de slag kan.

1. De rui: nu werken aan sterke vogels voor volgend voorjaar

De rui is voor veel sierfazantenhouders een periode die er een beetje "tussenin" hangt. Het broedseizoen is voorbij, de drukte neemt af en de vogels lijken vooral bezig met het vervangen van hun verenpak. Toch is dit juist een van de belangrijkste momenten van het jaar. Een fazant die goed door de rui komt, start het volgende broedseizoen sterker, vitaler en vaak ook vruchtbaarder.

Nieuwe veren bouwen kost veel energie. Veren bestaan voor een groot deel uit eiwit en vragen vooral om voldoende zwavelhoudende aminozuren, zoals methionine en cystine. Wanneer de voeding in deze periode te sober is, kan dat zichtbaar worden in doffe veren, breuklijnen in de veren, kale plekken of vogels die lang "rommelig" blijven ogen. Bij hanen met lange sierveren, zoals goudfazanten, Lady Amherstfazanten en sommige tragopanen, valt dit vaak extra op.

Een goede rui begint dus niet pas wanneer de nieuwe veren zichtbaar worden. Het begint met rust, goede voeding en zo min mogelijk stress.

Praktische tips voor een betere rui

1. Geef de vogels rust

Tijdens de rui zijn fazanten kwetsbaarder. Ze voelen zich vaak minder zeker, omdat het verenkleed tijdelijk minder bescherming en uitstraling biedt. Probeer daarom in deze periode geen grote veranderingen door te voeren.

Vermijd vooral:

- verplaatsen naar een andere volière
- nieuwe vogels toevoegen aan bestaande koppels of groepen
- onnodig vangen
- grote verbouwingen of langdurige onrust rond de volière

Rust is misschien wel de goedkoopste, maar meest onderschatte maatregel tijdens de rui.

2. Houd het rantsoen niet te schraal

Na het broedseizoen gaan sommige liefhebbers snel over op een soberder onderhoudsvoer. Dat is logisch, maar let op dat de rui geen periode is van "alleen maar overbruggen". De vogel moet letterlijk een nieuw verenpak bouwen.

Zorg daarom voor:

- voldoende eiwitkwaliteit

- goede aminozuurbalans
- voldoende mineralen en spoorelementen
- altijd vers en goed bereikbaar water

Een iets rijker rantsoen tijdens de actieve rui kan helpen om het proces gelijkmatiger te laten verlopen. Het gaat daarbij niet om “zo veel mogelijk eiwit”, maar om de juiste bouwstoffen op het juiste moment.

3. Let extra op methionine

Methionine is belangrijk voor veeropbouw. Bij onvoldoende aanbod kunnen veren minder sterk, minder glanzend of minder mooi uitgegroeid zijn. Zeker soorten met opvallende sierveren profiteren van een goed uitgebalanceerd voer tijdens de ruiperiode.

Een praktische vuistregel: als de vogels in de rui zijn, moet de voeding niet alleen gericht zijn op overleven en conditie vasthouden, maar ook op het maken van kwaliteit. Verenkwaliteit is namelijk geen luxe, maar een weerspiegeling van gezondheid.

4. Controleer op parasieten

De rui is ook een goed moment om kritisch naar de gezondheid van de vogels te kijken.

Luizen, mijten of andere uitwendige parasieten kunnen het ruiproces flink verstoren. Vogels gaan dan meer poetsen, raken geïrriteerd en kunnen slechter in conditie blijven.

Let op signalen zoals:

- veel krabben of poetsen
- beschadigde veren
- onrustig gedrag op de zitstok
- kale plekken
- verminderde conditie

Controleer niet alleen de vogel, maar ook zitstokken, nachthokken, naden en kieren. Juist daar kunnen mijten zich schuilhouden.

5. Geef beschutting, maar voorkom vochtige plekken

Vogels in de rui zoeken graag dekking. Een goed beplante volière helpt om stress te verminderen. Tegelijk moet beschutting niet betekenen dat de bodem nat, donker en muf wordt.

Ideaal is een combinatie van:

- droge schuilplekken
- natuurlijke beplanting
- goede luchtcirculatie
- beschutte hoeken zonder tocht
- voldoende ruimte om elkaar te ontwijken

Een fazant die zich veilig voelt, eet beter, beweegt natuurlijker en komt vaak rustiger door de rui.

Kleine checklist voor de ruiperiode

- Zien de vogels er actief en alert uit?
- Blijven ze goed eten?
- Zijn de nieuwe veren glad en glanzend?
- Zijn er geen kale plekken of beschadigde veren?
- Is de bodem droog?
- Is er voldoende beschutting?
- Zijn er geen tekenen van parasieten?
- Is het voer passend voor deze herstelperiode?

Tot slot

De rui is geen pauze in het jaar, maar een investering in het volgende broedseizoen. Wie in deze periode zorgt voor rust, goede voeding en een prettige omgeving, ziet dat vaak terug in sterkere vogels, mooier verenkleed en een betere start richting het voorjaar.

Met dank aan Teun van de braak